

پیش بینی نگرش‌های مربوط به خیانت بر اساس ملاک‌های انتخاب همسر و نگرش مربوط به عشق^۱
*explain the attitudes related to betrayal based on the criteria for the selection of
the spouse and the attitude of love*

Elham Abdollahi (Corresponding author)
M.A. of clinaical psychology, Garmsar Branch, Islamic
Azad University, Garmsar, Iran
Email: Abdolahi.psy@gmail.com
Mojtaba Sedaghatifard
Assistant Prof., Dept. of Social Sciences, Garmsar Branch,
Islamic Azad University, Garmsar, Iran
Sara Haghigat
Assistant Prof., Dept. of Psychology, Garmsar Branch,
Islamic Azad University, Garmsar, Iran

الهام عبداللهی (نویسنده مسئول)
کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار،
گرمسار، ایران
Email: Abdolahi.psy@gmail.com

مجتبی صدقاتی فرد
استادیار گروه علوم اجتماعی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار، گرمسار،
ایران

سارا حقیقت
استادیار گروه روانشناسی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار، گرمسار، ایران

Abstract

Aim: The purpose of this study was to explain the attitudes related to betrayal based on the criteria for the selection of the spouse and the attitude of love in Tehran. **Method:** The research method was descriptive correlation. The statistical population consisted of all married people living in eastern Tehran in 1396. Using 150 cluster sampling, the sample was selected as the sample. Data were gathered using the Mark Watley Marital Dowry Questionnaire, Love Attitude Scale (LAS), and Priority Wizard Questionnaire. For data analysis were used Pearson correlation and multivariate regression analysis. **Result:** The data obtained showed that the component of the basic criteria (personality, family, social culture) and the component of secondary criteria (health, appearance and economic status) have a meaningful relationship with betrayal and predict it and predictive power of the primary criteria Marriage has been greater. **Conclusion:** Also, the results showed that Eros component, Ludos component, Stroke component, and Pragma component had a significant relationship with betrayal, predicting and explaining it. Accordingly, the predictive power of the Stroke component was higher. The mania and Agape component were not able to predict marital infidelity due to a significant level of over 0.5.

Keywords: attitudes toward betrayal, love attitude, selection criteria for spouses, married people in eastern Tehran

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف تبیین نگرش‌های مربوط به خیانت بر اساس ملاک‌های انتخاب همسر و نگرش مربوط به عشق در شهر تهران انجام گرفت. **روش:** پژوهش توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه افراد متأهل ساکن شرق تهران در سال ۱۳۹۶ بود که با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد ۱۵۰ نفر به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده شد. **یافته‌ها:** یافته‌ها نشان دادند مؤلفه ملاک‌های اولیه (شخصیتی، خانوادگی، فرهنگی اجتماعی) و مؤلفه ملاک‌های ثانویه (سلامتی، ظاهر و وضعیت اقتصادی) با خیانت رابطه معنادار دارند و آن را پیش بینی می‌کنند و قدرت پیش بینی کنندگی ملاک‌های اولیه ازدواج بیشتر بوده است. **نتیجه‌گیری:** نتایج نشان داد مؤلفه اروس، مؤلفه لودوس، مؤلفه استروگ، مؤلفه پراگما با خیانت رابطه معنادار داشتند و آن را پیش بینی و تبیین می‌کند، بر این اساس قدرت پیش بینی کنندگی مؤلفه استروگ بیشتر بوده است. مؤلفه مانیا و آگاپه با توجه به سطح معنی‌داری بیشتر از ۰/۵ قادر به پیش بینی خیانت زناشویی نبودند.

کلید واژه‌ها: نگرش به خیانت، نگرش مربوط به عشق، ملاک‌های انتخاب همسر، افراد متأهل شرق تهران

مقدمه

تقریباً اغلب زوج‌هایی که ازدواج می‌کنند در آغاز زندگی دارای سطح بالایی از رضایت زناشویی هستند، رضایت از رابطه طی زمان در بسیاری از زوج‌ها کاهش می‌یابد. تحقیقات متعدد نشان داده است که تعامل منفی زن و شوهر متغیر پیش‌بینی کننده قوی برای جدایی و طلاق است. (برازنده و همکاران، ۲۰۰۵). پژوهش‌های زیادی مویید این واقعیت هستند که روابط فرازناشویی، عمده‌ترین دلیل از هم پاشیدگی روابط زناشویی و زمینه اصلی تعارضات و اختلافات زناشویی است (پلات^۱، ۲۰۰۸) زیرا این امر در برگیرنده یک سری عناصر رفتاری چون نیازهای نامناسب هیجانی و جنسی، فرصت طلبی، بی مسئولیتی و فریبکاری عمدی است که پذیرش آنها برای افرادی که به نوعی در این مسئله درگیر می‌شوند چندان راحت نیست. همچنین خیانت زناشویی ابزاری است که بوسیله آن بدون اینکه فرد به یک تخلف جنایی آشکار دست بزند جنبه مشکل زا و تاریک شخصیت خود را نشان می‌دهد (بشیر پور، ۱۳۹۱).

بررسی مسائل عاطفی یکی از جنبه‌های مهم ازدواج است. چیزی که تحت عنوان عشق از آن یاد می‌شود، با آنکه عشق از زمان‌های کهن در بین انواع دیگر روابط ممتاز بوده است، اما فقط در سالهای اخیر به عنوان پایه‌ای برای انتخاب همسر در نظر گرفته می‌شود. (درویش زاده و پاشا، ۱۳۸۹). عشق معنای متفاوتی برای افراد دارد و باورهای افراد در مورد عشق تحت تأثیر شش سبک عشق می‌باشد. این سبک‌ها شامل سبک‌های مانیا (عشق افراطی)، اروس (عشق شهوانی)، استورگ (عشق دوستانه)، لودوس (عشق بازیگرانه)، آگاپه (عشق الهی یا عشق فارغ از خود) و پراگما (عشق منطقی) می‌باشد. این سبک‌ها و باورهای عاشقانه چگونگی رویکرد افراد را به رابطه عاشقانه شکل می‌دهند. (برازنده و همکاران، ۲۰۰۵)

خیانت زناشویی مساله‌ای تکان دهنده برای زوج‌ها و خانواده‌ها و پدیده‌ای رایج برای درمانگران ازدواج و خانواده است. به گزارش معاونت سازمان آسیب‌های اجتماعی در سال ۹۰ در ازای هر ۶٫۵ ازدواج یک طلاق به ثبت رسیده اما در سال ۹۱ در ازای هر ۵٫۲ ازدواج یک طلاق به ثبت رسیده بود بنابراین این موضوع خیلی نگران کننده است و نشان می‌دهد که ثبات خانوادگی دچار مشکل جدی شده است (مانفردینی^۲، ۲۰۱۰). موضوعی که هرچند اثبات آن کاری دشوار است اما اظهارات مسئولان و جامعه شناسان و آسیب شناسان احتمال آن را کم نمی‌دانند. همچنین اکثر آنان روی این موضوع اتفاق نظر دارند که میزان خیانت زنان این روزها بیشتر از گذشته شده است؛ موضوعی که همواره تابو بوده است.

علاوه بر ملاحظات تکاملی و اجتماعی - اقتصادی، ملاک‌هایی که افراد برای انتخاب همسر در نظر می‌گیرند، شدیداً تحت تأثیر متغیرهای فرهنگی قرار دارند. به عنوان مثال، افراد جوامع در حال توسعه و سنتی مایل‌اند در انتخاب همسر اهمیت بیشتری را به ویژگی‌هایی مانند پاک دامنی و خانه داری و اهل فرزند و خانواده داربودن بدهند (بأس^۳ و همکاران، ۱۹۹۰). همچنین اولویت بندی ملاک‌های انتخاب همسر به وسیله مردان و زنان می‌تواند برحسب میزان فرد گرا بودن فرهنگ، مشابه یا متفاوت باشد. به عنوان مثال، شواهد در دسترس مؤید آن است که نمونه‌هایی از جوامع آسیایی و آفریقایی، در مقایسه با نمونه‌های اروپایی، در ملاک‌های انتخاب همسر تفاوت‌های جنسیتی بیشتری نشان می‌دهند (خالد، ۲۰۰۵).

بأس (۱۹۹۰) در پژوهش ملاک‌های همسرگزینی ۳۷ فرهنگ متفاوت نشان داد که با وجود پراکندگی‌های منحصر به فرد فرهنگی مربوط به هر نمونه، اگرچه اشتراک عمده‌ای میان تمام نمونه‌ها وجود داشت اما در عین حال هر فرهنگ در ملاک‌های همسرگزینی ویژگی‌های خاص خود را دارد (بأس، ۱۹۹۰). در مقایسه‌ی نمونه‌ی ایرانی پژوهش مذکور با سایر نمونه‌ها، جوانان ایرانی در انتخاب

¹ - Platt

² - Manfredini

³ - Buss

همسر، ملاک‌هایی نسبتاً سنتی داشتند. زنان بیشتر ترجیح می‌دادند با کسی ازدواج کنند که منابع بیشتر داشته باشد؛ ولی مردان ترجیح می‌دادند همسری را برگزینند که دارای جذابیت جسمانی بیشتر باشد. در این پژوهش قصد داریم نگرش‌های مربوط به خیانت همسر را بر اساس ملاک‌های همسر و نگرش فرد به عشق را پیش بینی نماییم.

روش

از آنجا که در این پژوهش از داده‌های توصیفی استفاده شده است، می‌توان آن را از لحاظ گردآوری داده‌ها در زمره تحقیقات توصیفی - پیمایشی قرار داد. طرح تحقیق پژوهش حاضر برحسب نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی و از نوع همبستگی است و بر حسب هدف، می‌توان آن را در زمره تحقیقات کاربردی قرارداد. جامعه آماری این پژوهش از شهر تهران است که به پنج منطقه شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز تقسیم می‌شود و شامل کلیه افراد متأهل ساکن شرق تهران بود که تعداد ۴۵۰ نفر از زنان و مردان متأهل که کمتر از ۱۰ سال از ازدواج آنان می‌گذشت و به سراهای محلات (شامل پیش دبستانی، مهد کودک، کتابخانه و آموزشگاهها) مراجعه کرده بودند، با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد ۱۵۰ نفر به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. این تعداد آزمودنی بر حسب تعداد متغیرها و خرده مقیاسهای آن با استفاده از فرمول پیشنهادی جودی پلنت (کاکاوند، به نقل از دلاور ۱۳۹۵) در نظر گرفته شده است.

ابزار

پرسشنامه نگرش به خیانت زناشویی مارک واتلی: این مقیاس در سال ۲۰۰۶ تهیه شده است (به نقل از عبدالله زاده، ۱۳۸۹)، این مقیاس توسط عبدالله زاده (۱۳۸۹) به زبان فارسی ترجمه شد. مقیاس یاد شده دارای ۱۲ عبارت است. عبارت‌ها شامل جملاتی راجع به احساسات منفی و مثبت نسبی به مقوله خیانت است که آزمودنی بنا بر احساس خود به جملات نمره یک تا هفت می‌دهد. در واقع پرسشنامه خیانت، مقدار تمایل و میزان پذیرندگی یا ردکنندگی را از منظر افراد مختلف می‌سنجد. روش نمره گذاری پرسشنامه به این صورت است که به هر سؤال در طیف هفت گانه از بسیار مخالف (۱ امتیاز) تا بسیار موافق (۷ امتیاز) تعلق می‌گیرد. بالاترین امتیاز ۸۴ به معنی پذیرنده خیانت و کمترین ۱۲ به معنی رد کننده خیانت است. آلفای کرونباخ این مقیاس ۰/۸۴ بدست آمده است و روایی آزمون توسط عبدالله زاده (۱۳۸۹) مطلوب گزارش شده است.

مقیاس نگرش‌های مربوط به عشق (LAS): این پرسشنامه توسط هندریک و هندریک بر پایه‌ی الگوی "لی" از عشق در سال ۱۹۸۶ ساخته شده است. مقیاس نگرش‌های مربوط به عشق (LAS) از ۲۴ گویه و ۶ خرده مقیاس اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاپه تشکیل شده است که به منظور ارزیابی نگرش‌های مربوط به عشق و وفاداری بکار می‌رود. تأیید تحلیل عاملی نشان داده است که ساختار عرضه شده لی توانایی کاربرد در فرهنگ‌های چند گانه را دارد (نتو^۱ و همکاران، ۲۰۰۰) پرسشنامه حاضر در آغاز دارای ۴۲ گویه بوده که ضرایب پایایی بالا، ثبات درونی مناسب و شواهد روایی معتبر نیز در مورد آن گزارش شده است. در تحقیقاتی که صورت گرفت، ضرایب آلفا ۰/۶۸ برای خرده مقیاس استورگ تا ۰/۸۳ برای آگاپه و در آزمون - باز آزمون، ضرایب از ۰/۷۰ برای مانیا تا ۰/۸۲ برای لودوس گزارش شد. دومین تجزیه و تحلیل عاملی تأییدی به کاهش یک سری از گویه‌ها منتهی شد که تعداد گویه‌ها به ۲۴ رسید. جملات انتخابی توسط هندریک^۲ و همکاران ۱۹۹۸ در این فرم کوتاه (هر ۴ گویه برای یک خرده مقیاس) مطرح گردید. تناسب این مدل بهتر بود. مقادیر آلفا از ۰/۶۵ برای لودوس تا ۰/۷۷ برای استورگ متغیر بود. سومین تجزیه تحلیل عاملی به کاهش یک سری دیگر از گویه‌ها منجر شد (هر ۳ گویه برای یک خرده مقیاس). این گویه‌ها نیز توسط هندریک و هندریک و

¹ - Neto

² - Hendrick

همکاران مطرح گردید، تناسب این مدل هم خوب بود. مقادیر آلفا از ۴۹٪ برای لودوس تا ۷۵٪ برای استورگ قرار داشت. نظر به این که نتایج و به ویژه آنهایی که در ارتباط با ضرایب آلفا هستند در فرم کوتاه ۲۴ گویه ای مقیاس نگرشهای عشق مناسب‌تر است، این فرم برای مطالعات اختلاف‌ها و گوناگونی‌های بین فرهنگی ترجیح دارد. تجزیه و تحلیل‌های عاملی تأییدی برای کشورهای مختلف در اروپا، آمریکا جنوبی، آفریقا و آسیا صورت گرفت. ضرایب آلفا کروناخ در مورد مقیاس نگرشهای عشق بر روی آزمودنی زن و مرد ایرانی، در پژوهش پاتو (1381) بدین ترتیب محاسبه و ارائه شده است:

اروس لودوس	پراگما	استورگ	مانیا	آگاه
69%	56%	79%	66%	35%
51%				

پرسش نامه اولویت بخشی ملاک‌های همسرگزینی: این پرسش نامه شامل ۲۲ ملاک انتخاب همسر را در دو موقعیت: الف) موقعی که هنوز ازدواج نکرده‌اید و یا در حال ازدواج هستید و ب) اکنون که چند سالی از ازدواج شما گذشته شامل گزینه‌های بسیار بی اهمیت، بی اهمیت، بی اعتنا، مهم، بسیار مهم است (این پرسشنامه برگرفته از مقاله بررسی مقایسه‌ای ملاک‌های همسرگزینی در زنان و مردان شیرازی در دو موقعیت هنگام ازدواج و اکنون (ثنایی و همکاران، ۱۳۸۹) است. این پرسش نامه در اختیار پنج نفر از استادان روان‌شناسی قرار گرفت و روایی آن مورد تأیید قرار گرفت. پایایی از طریق این پرسش نامه a کروناخ برابر ۰/۸۱ مورد تأیید قرار گرفت.

روش اجرا: در اجرای این پژوهش پس از جلب اعتماد و رضایت افراد در جهت همکاری، سه پرسشنامه همراه با توضیح دستورالعمل تکمیل در اختیار هریک از آزمودنی‌ها قرار گرفت. لازم به ذکر است که در این پژوهش ۱۵۰ نفر از زنان و مردان متأهل که کمتر از ۱۰ سال از ازدواج آنان می‌گذشت، مورد بررسی قرار گرفتند و از داده‌های گردآوری شده از طریق پرسشنامه‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و تکنیک‌های مناسب آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت که نتایج حاصله اختصار ارائه می‌گردد.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی فراوانی آزمودنی‌ها بر حسب سن و جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
زن	۱۰۵	۷۰٪
مرد	۴۵	۳۰٪
کل	۱۵۰	۱۰۰٪
سن	۱۸-۲۵ سال	۱۹
	۲۵-۳۰ سال	۵۰
	۳۰-۳۵ سال	۵۷
	۳۵-۴۴ سال	۲۴
کل	۱۵۰	۱۰۰٪
مقطع تحصیلی	سیکل	۱۵
	دیپلم	۶۸
	فوق دیپلم	۲۱
	کارشناسی	۳۲
	کارشناسی ارشد	۱۴
	کل	۱۵۰
مدت ازدواج	۱ تا ۵ سال	۳۹
	۶ تا ۹ سال	۴۳
	۱۰ سال و بیشتر	۶۸
	کل	۱۵۰

یافته‌ها: جدول ۱ فراوانی نمونه‌های پژوهش بر حسب جنسیت، سن، تحصیلات و مدت ازدواج را نشان می‌دهد. در اطلاعات جمعیتی ۷۰٪ درصد آزمودنی‌ها زن با فراوانی ۱۰۵ نفر و ۳۰٪ درصد دیگر مرد با فراوانی ۴۵ نفر بودند. در مورد وضعیت سن، بیشترین فراوانی متعلق به گروه سنی ۳۵-۳۰ سال با فراوانی ۵۷ نمونه و ۳۸٫۳٪ است و کمترین فراوانی متعلق به گروه سنی بالاتر از ۱۸ تا ۲۵ سال با فراوانی ۱۹ نمونه و ۱۲٪ است. در مقطع تحصیلی بیشترین فراوانی نمونه پژوهشی در مقطع دیپلم با فراوانی ۶۸ نفر و ۴۵٪ بود. بیشترین فراوانی در مدت ازدواج مربوط به گروه ۱۰ سال و بالاتر با فراوانی ۶۸ نفر و ۴۲٪ بود.

جدول ۲ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	بیشترین	کمترین	انحراف معیار	N	میانگین
ملاک‌های ازدواج	۵/۰۰	۱/۲۰	۰/۴۸۷	۱۵۰	۴/۱۶۲
نگرش به عشق	۳/۷۱	۱/۲۹	۰/۴۶۵	۱۵۰	۲/۲۵۶
نگرش به خیانت	۵/۵۰	۱/۰۰	۰/۹۵۰	۱۵۰	۲/۱۳۹

جدول ۲ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۳ میانگین و انحراف معیار مؤلفه‌های متغیرهای پژوهش

متغیر	مؤلفه	گروه‌ها	میانگین	انحراف معیار
ملاک‌های اولیه-بایسته (شخصیت، خانواده، فرهنگ)		زنان	۳/۹۱۲	۰/۵۴۰
		مردان	۴/۲۴۵	۰/۵۱۳
ملاک‌های ثانویه-شایسته		زنان	۳/۸۷۱	۰/۵۲۸
		مردان	۳/۵۲۰	۰/۴۷۲
ملاک‌های ازدواج (سلامت، ظاهر، اقتصاد)				
حجم کل			۱۵۰	۱۵۰
اروس		زنان	۱/۵۶۶	۰/۵۸۱
		مردان	۲/۰۱۵	۰/۴۱۵
نگرش به عشق		زنان	۲/۱۳۰	۱/۳۱۹
		مردان	۲/۸۷۴	۰/۷۹۶
لودوس		زنان	۳/۳۷۷	۰/۷۴۱
		مردان	۳/۱۵۰	۰/۴۱۱
استروگ		زنان	۲/۵۱۲	۰/۹۶۶
		مردان	۲/۱۸۳	۰/۷۱۸
پراگما		زنان	۲/۰۱۴	۰/۷۲۷
		مردان	۲/۲۱۷	۰/۵۲۱
مانیا		زنان	۲/۰۵۱	۰/۸۱۳
		مردان	۲/۲۱۲	۰/۶۱۲
آگاهانه		زنان	۲/۰۱۹	۰/۸۱۰
		مردان	۲/۲۴۵	۰/۶۳۲
نگرش به خیانت		زنان		
		مردان		

نتایج جدول ۳ میانگین و انحراف معیار مؤلفه‌های متغیرهای ملاک‌های ازدواج، نگرش به عشق و خیانت را نشان می‌دهد و بیانگر این است که بیشترین میانگین در مقیاس ملاک‌های ازدواج در مردان و زنان در مؤلفه ملاک‌های اولیه-بایسته است و نشان می‌دهد آزمودنی‌ها ملاک‌های اولیه - بایسته را در ازدواج مهم‌تر می‌شمارند، بیشترین میانگین در مردان و زنان در مقیاس نگرش به عشق مربوط به استروگ می‌باشد و دومین میانگین در مردان لودوس و در زنان پراگما بود. در مقیاس نگرش به خیانت میانگین کل ۲/۱۳۹ و انحراف معیار ۰/۹۵۰ بود که نشان می‌دهد نمرات آزمودنی‌ها در این مقیاس از متوسط کمتر بوده است.

جدول ۴ آزمون دوربین واتسون و شاخص کفایت مدل

دوربین-واتسون	انحراف معیار خطا	ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی
۱/۱۹۸	۰/۹۲۵	۰/۰۲۵	۰/۰۴۸	۰/۲۶۰

در جدول ۴ به منظور آزمون استقلال خطاها در بین متغیرهای پیش‌بین، ارزش شاخص دوربین واتسون مورد بررسی قرار گرفت. ارزش شاخص مذکور ۱,۱۹۸ بدست آمد. از آنجایی که ارزش بالاتر از ۲ نشان دهنده عدم استقلال خطاهاست، بر این اساس با توجه به ارزش شاخص دوربین واتسون بدست آمد، می‌توان گفت مفروضه استقلال خطاها نیز در بین داده‌های پژوهش برقرار است.

جدول ۵ نتایج رگرسیون خطی و آزمون F معنی‌دار بودن رگرسیون متغیرهای پژوهش

سطح معناداری	F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	جمع مجذورات	مدل
0/016	۴/252	۳/642	2	۷/284	رگرسیون
		۰/857	147	۱۰۰/218	باقیمانده
			149	۱۰۷/502	کل

نتایج جدول 5 نشان می‌دهد شاخص F محاسبه شده در مدل رگرسیون و سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ قرار دارد، لذا مدل رگرسیون معنادار است. متغیرهای ملاک‌های ازدواج و نگرش به عشق می‌تواند خیانت زناشویی را پیش‌بینی کنند.

جدول ۶ ضرایب رگرسیون خطی برای پیش‌بینی مؤلفه‌های ملاک‌های ازدواج با خیانت زناشویی

Sig.	T	ضرایب استاندارد		Model
		Beta	Std. Error	
۰/۰۰۰۱	۲/۰۲۳	۰/۷۰۷	۳/۱۹۹	مقدار ثابت
۰/۰۱۰۵	-۰/۶۶۳	۰/۲۲۷	-۰/۴۱۰	ملاک‌های اولیه
۰/۰۰۵	۰/۳۲۶	۰/۱۷۴	۰/۲۵۴	ملاک‌های ثانویه

جدول فوق ضرایب رگرسیون استاندارد شده و غیر استاندارد را نشان می‌دهد. نتایج جدول فوق نشان می‌دهد متغیرهای پیش‌بین قادر به پیش‌بینی خیانت زناشویی هستند. با توجه به قدرت بتا در معادله رگرسیون مشخص می‌شود مؤلفه ملاک‌های اولیه (شخصیتی، خانوادگی، فرهنگی اجتماعی) ۲۲٪ درصد و مؤلفه ملاک‌های ثانویه (سلامتی، ظاهر و وضعیت اقتصادی) ۱۷٪ درصد از خیانت زناشویی را پیش‌بینی و تبیین می‌کند، بر این اساس قدرت پیش‌بینی کنندگی ملاک‌های اولیه ازدواج (شخصیتی، خانوادگی، فرهنگی اجتماعی) بیشتر بوده است.

جدول ۷ ضرایب رگرسیون خطی برای پیش‌بینی مؤلفه‌های نگرش به عشق با خیانت زناشویی

Sig.	T	ضرایب استاندارد		Model
		Beta	Std. Error	
۰/۰۰۰	۳/۷۸۵	۱/۰۰۷	۳/۷۵۹	مقدار ثابت
۰/۰۰۵۸	۰/۹۱۶	۰/۲۰۸	-۰/۳۵۵	اروس
۰/۰۱۸۶	۰/۳۸۹	۰/۱۶۰	-۰/۲۶۳	لودوس
۰/۰۱۹	۰/۱۷۱	۰/۲۲۱	-۰/۰۱۴	استروگ
۰/۰۱۹	۱/۳۱۸	۰/۱۳۰	۰/۱۴۳	پراگما
۰/۳۴۱	۰/۹۵۶	۰/۰۸۹	۰/۱۱۳	مانیا
۰/۱۳۸	۱/۱۰۶	۰/۲۰۵	-۰/۲۲۱	آگاهانه

جدول ۷ ضرایب رگرسیون استاندارد شده و غیر استاندارد را نشان می‌دهد. نتایج جدول فوق نشان می‌دهد متغیرهای پیش‌بین قادر به پیش‌بینی خیانت زناشویی هستند. با توجه به قدرت بتا در معادله رگرسیون مشخص می‌شود مؤلفه اروس ۲۰٪ درصد، مؤلفه لودوس ۱۶٪ درصد، مؤلفه استروگ ۲۲٪ درصد، مؤلفه پراگما ۱۳٪ درصد از واریانس خیانت زناشویی را پیش‌بینی و تبیین می‌کند، بر این اساس قدرت پیش‌بینی کنندگی مؤلفه استروگ بیشتر بوده است. مؤلفه مانیا و آگاهانه با توجه به سطح معنی‌داری بیشتر از ۰/۵ قادر به پیش‌بینی خیانت زناشویی نبودند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش به بررسی پیش‌بینی نگرش‌های مربوط به خیانت بر اساس ملاک‌های انتخاب همسر و نگرش مربوط به عشق در افراد متأهل شهر تهران پرداخته شد. نتایج نشان می‌دهد متغیرهای پیش‌بین قادر به پیش‌بینی خیانت زناشویی هستند. مؤلفه ملاک‌های اولیه

(شخصیتی، خانوادگی، فرهنگی اجتماعی) و مؤلفه ملاک‌های ثانویه (سلامتی، ظاهر و وضعیت اقتصادی) واریانس خیانت زناشویی را پیش بینی و تبیین می‌کند، بر این اساس قدرت پیش بینی کنندگی ملاک‌های اولیه ازدواج بیشتر بوده است. همچنین نتایج نشان داد مؤلفه اروس، مؤلفه لودوس، مؤلفه استروگ، مؤلفه پراگما واریانس خیانت زناشویی را پیش بینی و تبیین می‌کند، بر این اساس قدرت پیش بینی کنندگی مؤلفه استروگ بیشتر بوده است. مؤلفه مایا و آگاه‌په با توجه به سطح معنی‌داری بیشتر از ۰/۵ قادر به پیش بینی خیانت زناشویی نبودند. نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های انجام شده مانند حیدر نیا و همکاران (۱۳۹۴)، حقیقت و روشن (۱۳۹۴)، موسوی (۱۳۹۴)، رجبی (۱۳۹۱)، عباس زاده (۱۳۸۹)، نصیرزاده (۱۳۸۷)، حیدری (۱۳۸۷)، (شوமாக^۱، ۲۰۰۷) و (لانگر^۲، ۲۰۰۶) در مورد پیش بینی خیانت بر اساس ملاک‌های انتخاب همسر و نگرش مربوط به عشق همسو بود. محققان در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که ملاک همسرگزینی می‌تواند خیانت را پیش بینی نماید و احتمالاً به این دلیل است که هر چقدر فرد به ملاک‌های اولیه که ویژگی‌های شخصیتی و فرهنگی مذهبی است بیشتر اهمیت دهد کمتر به سمت خیانت گرایش پیدا می‌کند زیرا ملاک‌های او بیشتر معنوی است، نگرش مربوط به عشق با خیانت رابطه معنادار دارد می‌تواند آن را پیش بینی نماید، احتمالاً به دلیل اینکه سبک فکری فرد در مورد رابطه عاطفی و انتظاراتی که از آن دارد و مسئولیت‌هایی که برای خود در رابطه متصور است باعث می‌شود فرد پایداری به رابطه عاطفی احساس کند یا رابطه را سرگرمی پندارد و این مسئله می‌تواند پیش بینی برای گرایش فرد به خیانت یا عدم خیانت باشد. در تبیین فرضیه اول پژوهش می‌توان گفت ملاک‌های انتخاب همسر طرز تفکر و سبک زندگی فرد را نشان می‌دهد و بر اساس نتایج می‌توان گفت هر چقدر فرد ملاک‌های شخصیتی و معنوی برایش مهم‌تر باشد پیش بین بهتری برای سازگاری و پایداری در زندگی مشترک را داراست. همچنین نگرش فرد در مورد عشق نیز نشان دهنده عقاید و تفکرات فرد در مورد مسائل و روابط عاطفی است. این که فرد عشق را چگونه در یابد، آن را پیمان و تعهد نسبت به طرف مقابل و وجود اعتماد بداند یا آن را جدی‌نشمارد و مسئولیت و تعهدی از سوی آن حس نکند می‌تواند پیش بینی برای شکل رابطه بین دونفر داشته باشد و فردی که رابطه را بازیچه می‌پندارد به روابط خارج از مرز رابطه گرایش پیدا می‌کند.

حیدر نیا و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی با هدف تعیین میزان پیش بینی شونده‌گی خیانت زناشویی، بر اساس سبک‌های حل تعارض، صمیمیت جنسی و فرسودگی زناشویی زوجین دریافتند سبک یکپارچگی حل تعارض، صمیمیت جنسی و فرسودگی روانی، به عنوان پیش بینی کننده‌های خیانت زناشویی شناخته شده و توانستند نتیجه مطلوبی را در بین پیش بینی کننده‌های خیانت زناشویی بدست آورند. تقریباً تمامی افراد متأهل یا کسانی که با شریک جنسی خود زندگی می‌کنند، انتظار دارند شریک آنها از نظر جنسی و احساسی به آنها وفادار باشد. خیانت جنسی برای افراد در تمام سنین، یکی از عمده‌ترین دلایل شکستن قواعد ازدواج و تعهد است. تخطی از پیمان مفروض یا بیان شده بین زوجین در مورد انحصاریت عاطفی و جنسی که بصورت یک راز، بدون آگاهی و رضایت طرف مقابل صورت می‌گیرد. یکی از قوی‌ترین عوامل پیش بینی کننده‌ی بی وفایی خودشیفتگی شخصیتی است. زنانی که خودشیفتگی زیادی دارند پیش بینی می‌شود که ممکن است به دنبال جلب توجه باشند، قرار ملاقات بگذارند، شب در جایی بمانند و همه‌ی این‌ها موجب می‌شود که روابط خارج از ازدواج و یا روابط جنسی خارج از ازدواج داشته باشند. علاوه بر خودشیفتگی دو عامل قوی پیش بینی کننده‌ی بی وفایی احساس مسئولیت پایین و روان پریشی (اختلال شدید روانی) هستند که عنصر مشترک آن‌ها تکانشگری و ناتوانی در خویشتن‌داری و به تأخیر انداختن لذت است. روان‌شناسان با در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی و نگرش‌های مختلف ویژگی‌هایی را به عنوان معیارهای انتخاب همسر بیان کرده‌اند و بر این باورند که توجه به این آیتم‌ها در زمان انتخاب همسر،

¹ - Shoemak

² - Langer

می‌تواند تا حد زیادی موفقیت‌آمیز بودن زندگی زناشویی را تضمین کند. برخی ملاک خود را در ازدواج مبتنی بر عشق و برخی تأمین نیازهای مادی، جسمی، عاطفی و هیجانی و برخی ترکیب همه‌ی این‌ها می‌دانند. عشق بازتابی آموختنی و عاطفی است و مثل همه رفتارهای قابل یادگیری، تحت تأثیر عوامل متعدد قرار دارد که شامل رابطه دو جانبه میان یادگیرنده و محیط زیست او، قدرت یادگیری فراگیرنده، نوع و قدرت تقویت‌کننده‌های موجود (یعنی اینکه کدام آدمها به این عشق او پاسخ می‌گویند، چگونه پاسخ می‌گویند و تا چه میزان نسبت به عشقی که او ابراز می‌کند بازتاب نشان می‌دهند) می‌شود. یکی از ویژگی‌های ازدواج، تعهد و پایبندی هر یک از همسران نسبت به یکدیگر و حقوق متقابل است به گونه‌ای که این تعهد شالوده زندگی مشترک است؛ در غیر اینصورت اعتماد متقابل بین همسران یا اعضای خانواده کمتر و کمتر خواهد شد. در سبب‌شناسی خیانت دلایل متعددی را می‌توان برشمرد که به دلیل تفاوت‌های فردی این دلایل یا عوامل، می‌تواند در افراد مختلف و جوامع گوناگون و حتی در زمان‌های (شرایط) مختلف، متفاوت باشد. تحقیقات نشان می‌دهند (مؤمنی و شعاع کاظمی، ۱۳۹۰) اشکالات موجود در زندگی زناشویی، عامل اصلی انحراف بسیاری از مردان است و مهمترین اشکال، نحوه برخورد زوجین با یکدیگر و وجود شکافی عمیق در اعتماد بین آنهاست. در مطالعه‌ای، مردان مهمترین دلایل اقدام به خیانت را، مشکلات عاطفی (۴۸٪)، نارضایتی عاطفی و جنسی به یک اندازه (۳۲٪) عوامل دیگر (۱۲٪) و نارضایتی جنسی (تنها ۸٪) ذکر نموده‌اند. نتایج این پژوهش می‌تواند برای درمانگران و روانشناسان در زمینه درمان مسائل زناشویی، خیانت و مشاوره در انتخاب همسر کمک‌کننده باشد. بنابراین می‌توانند با برگزاری کارگاه‌های آموزشی به یادگیری راهبردهایی برای کنترل عوامل مستعدکننده خیانت، شناخت نگرش فرد در مورد عشق و انتخاب ملاک‌های عقلاانه بپردازند.

منابع

- بشیرپور، سجاد (۱۳۹۱)؛ اثر بخشی درمان پردازش شناختی بر بهبود علائم پس آسیبی، کیفیت زندگی، عزت نفس و رضایت زناشویی زنان مواجه شده با خیانت زناشویی، فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی.
- ثنایی، باقر و رفاهی، ژاله و شریفی، حسن (۱۳۸۹)، بررسی مقایسه‌ای ملاک‌های همسرگزینی در زنان و مردان شیرازی در دو موقعیت هنگام ازدواج و اکنون، پژوهش‌های مشاوره.
- حیدرنیا، ا. ب. ثنایی و ن. طالقانی. (۱۳۹۴). سلامت روان و عزت نفس دانش‌آموزان پسر دوره راهنمایی در خانواده‌های عادی (تحت حضانت پدر و تحت حضانت مادر)، فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، سال پنجم، شماره ۱۹، صص ۷۴-۵۵.
- دلاور، علی، ۱۳۹۵، احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی، نوبت چاپ بیستم، انتشارات رشد، تهران، ۲۳۰-۲۸۶.
- درویش زاده، سارا و پاشا، غلامرضا (۱۳۸۹)، بررسی اثربخشی آموزش پیش از ازدواج بر قصه عشق دانشجویان. یافته‌های نو در روان‌شناسی، دوره ۵، شماره ۱۴، صص ۲۳-۷.
- عباس زاده، م. بهی، م. دربندی، م. یوسفی، م. جمال زاده، ف. ۱۳۸۹، بررسی معیارهای انتخاب همسر در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی زابل در سال ۱۳۸۷، فصلنامه علمی پژوهشی رستمی، شماره ۳، صص ۸۰ تا ۸۸.
- عبداله زاده، حسن (۱۳۸۹)، معرفی مقیاس نگرش به خیانت مارک واتلی، تهران: مؤسسه آزمون‌نیا پویا.
- نصیر زاده، ر. رسول زاده، ک. ۱۳۸۸، معیارهای فیزیکی انتخاب همسر در دانشجویان دانشگاه‌های تهران، مجله علمی-پژوهشی اصول بهداشت روانی، سال اول، شماره ۱۱، ۴۱ تا ۵۰.

Barazande H, Saheby A, Aminyazdy A, Mahram B. The relationship of communication criteria with marital adaptation. *Iran Psychol* 2005; 8: 319-30.

Hendrick. C., Hendrick, S. S., & Dicke. A. (1998). The Love Attitudes Scale: Short Form, *Journal of Social and Personal Relationships*, 15(2), 137- 142.

- Levine, T.R., Aune, K.S., & Sun, P.H. (2006). Love Styles and Communication in Relationships: Partner Preferences, Initiation, and Intensification. *Communication Quarterly*, 54:4, 465-486
- Manfredini, M., Breschi, M., & Mazzoni, S. (2010). Spouse selection by health status and physical
- Platt RAL, Nalbome DP, Casanova Gm, Wetchler JL. Parental conflict and identity as predictors of adult children's attachment style and infidelity, *Am J Fam Ther* 2008; 36:149-61.
- Langer G, Arnet C, Sussman, D. Primetime Live poll: American sex survey; 2006.
- Traits Sardinia 1856-1925. *American Journal of Physical Anthropology*, 141: 290-296

